

Bu Proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Bilgi Edinme Başvurusunda Yeni Dönem: CİMER

Bilgi edinme başvurusu, sivil toplum örgütlerinin izleme ve savunuculuk faaliyetlerini yürütebilmek ve politika oluşturma süreçlerine katılabilmek için kullandığı önemli araçlardan biridir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçişle birlikte, kamu kurum ve kuruluşları¹ bilgi edinme başvurusu almak için kısa adı CİMER olan Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'nin teknik altyapısını kullanmaya başladı. Diğer bir deyişle, kamu kurum ve kuruluşlarından bilgi talep etmek için CİMER'e başvurmak gerekiyor. Bu bilgi notunda, bilgi edinme başvurusunda benimsenen yeni yöntemden bahsedeceğiz.

Öncelikle, CİMER üzerinden bilgi edinme başvurusu yapmanın yanı sıra, yurttaşların şikayet, ihbar, görüş, öneri ve isteklerini de dile getirebileceklerini ancak CİMER'e günde (toplam) yalnızca bir başvuru yapılabileceğini belirtmek gerekir. Günde bir başvurunun bilgi edinme hakkının kısıtlanması anlamına gelebileceğini CİMER'e yazdığımızda aşağıdaki yanıtı aldık:

“CİMER'e başta cimer.gov.tr ve e-devlet üzerinden olmak üzere elektronik ortamda, ALO 150 kısa telefon hattı, mektup/faks müracaat yolları ile başvuru yapılabilmektedir.

Elektronik ortamda ve ALO 150 aracılığıyla yapılan başvuruların günlük bir adet başvuru ile sınırlandırılması; sistemin sağlıklı işleyişinin sağlanarak tüm vatandaşlarımızın söz konusu hizmetten eşit şartlarda yararlandırılması ve nitelikli bir kamu hizmeti sunulması amacıyla elektronik başvuru usulüne yönelik yapılan bir düzenlemedir.

Bu çerçevede mektupla ve faksla aynı gün içerisinde birçok defa başvuruda bulunulmasında herhangi bir engel bulunmamaktadır.”

Yukarıdaki yanıtta CİMER'e internet, ALO 150 telefon hattı, mektup ve faksla başvuru yapılabileceği yazmasına rağmen elektronik ortam dışındaki yollardan bilgi edinme başvurusu yapılamamakta, buralara sadece şikayet, ihbar, görüş, öneri ve istekler bildirilebilmektedir.²

Elektronik ortamda yapılan bilgi edinme başvurularında iki yol izlenebilir:

¹Bilgi notunda “kamu kurum ve kuruluşları olarak kısaltsak da Bilgi Edinme Hakkı Kanununun şu kurumları kapsamaktadır: Merkezi idare kapsamındaki kamu idareleri ile bunların bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşları, köyler hariç olmak üzere mahalli idareler ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları ile birlik veya şirketleri, T.C. Merkez Bankası ve üniversiteler de dahil olmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz olarak enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları.

² Mektup ve faks yoluyla bilgi edinme başvurusu yapıp yapılamayacağı, yapılabiliyorsa bunun usulünü sormak için ALO 150'yi aradık ancak telefondaki görevli, bu konuda bilgi sahibi olmadığını, 0312 525 41 99 no'lu telefondan Cumhurbaşkanlığını arayıp sorabileceğimizi belirtti. Ne var ki, hem bu numara hem de CİMER websitesinde yer alan telefon numarası aramalara yanıt vermemektedir.

Bu Proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

1. CİMER websitesinde (www.cimer.gov.tr) yer alan Başvuru Formu kullanılarak başvuru yapılabilir. Bunun için ad, soyad, anne kızlık soyadı, TC kimlik numarası ve cep telefonu numarası girildikten sonra cep telefonunuza gelen kodla kimlik doğrulaması yapmanız gerekmektedir. Ardından açılan ekranda başvuru türü, adres ve iletişim bilgilerini girdikten sonra başvurunuzu yapabilirsiniz.
2. e-Devlet üzerinden CİMER'e başvuru yapılabilir. <https://www.turkiye.gov.tr/cumhurbaskanligi> adresinden e-Devlet şifresiyle giriş yaptıktan sonra CİMER uygulamasına geçebilir ve birinci maddede açıklanan yolu takip edebilirsiniz. e-Devlet şifreniz yoksa internet bankacılığı ile de sisteme giriş yapabilirsiniz.

CİMER websitesi ve e-devlet üzerinden yapılan başvurularda 1500 karakter sınırlamasının olduğunu hatırlatmak isteriz.

Bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin itiraz ve şikayetlerimiz için...

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 14. maddesi, kamu kurum ve kuruluşlarına yaptığımız bilgi edinme başvurularının yanıtı bırakılması veya yeterli yanıt verilmemesi üzerine yapılacak itirazları³ inceleme ve karar verme görevini Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna vermiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminden önce Başbakanlığa bağlı olan Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun sekretarya hizmetleri, 2 Temmuz 2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 35. maddesiyle Adalet Bakanlığına devredildi.⁴ Ne var ki, Kurulun web sitesi çalışmamakla birlikte ne kanunda ne de Adalet Bakanlığı internet sitesinde Kurula başvuruya ilişkin usul ve esaslar belirtilmiştir. Bu nedenle kurulun eski işlevini yerine getirip getirmediği veya nasıl başvuru yapılacağı belirsizleşmişti.

Sivil toplum örgütlerinin izleme ve savunuculuk faaliyetlerini yürütebilmesi ve kamu politikalarına katılabilmesinde önemli bir işlev gören bilgi edinme hakkına dair bu belirsizliği CİMER'e sorduk. Adalet Bakanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü, verdiği yanıtta, bilgi

³ 10 Nisan 2019 tarihli Resmi Gazete'de Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapıldı. Eski yönetmelikte, Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna Bilgi Edinme Kanununun 16 ve 17. maddesinde öngörülen sebeplerle (devlet sırrı veya ülkenin ekonomik çıkarlarına ilişkin bilgi ve belgeler) reddedilen bilgi edinme başvurularıyla ilgili itiraz edilebileceği yazılıyken, son değişiklikte Yönetmeliğin 24, 25 ve 26. maddelerinde yer alan "Kanunun 16 ve 17 nci maddelerinde öngörülen sebeplerle" ifadesi çıkarılarak Kurula başvuru yapmak için bu koşul kaldırılmıştır. Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik için bkz. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/04/20190410-12.pdf>.

⁴ 10 Nisan 2019 tarihli Resmi Gazete'de Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 5. maddesinde değişiklik yapılarak yönetmelik KHK ile uyumlu hale getirildi. Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik için bkz. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/04/20190410-13.pdf>

Bu Proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

edinme başvurularına ilişkin talep ve itirazların bakanlığa gönderilebileceğini belirtti. Öte yandan, aradan aylar geemesine rağmen Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu üyeleri atanmadığı için yeni dönemde yapılan itiraz başvuruları değerlendirilmiyor, sadece kayıt altına alınıyordu. 12 Kasım 2019 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 2019/389 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı⁵ ile bu belirsizlik sona ermiş, Kurula dokuz üye atanmıştır:

Cumhurbaşkanlığından:

Karar: 2019/389

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu üyeliklerine, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 14 üncü maddesi gereğince ekli listede yer alan kişiler seçilmiştir.

11 Kasım 2019

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŐKANI

11/11/2019 TARİHLİ VE 2019/389 SAYILI KARARIN EKİ

LİSTE

Adı ve Soyadı:

1- İbrahim ACARLI	Yargıtay
2- Ahmet Hüsrev VURAL	Danıştay
3- Prof. Dr. Mahmut KOCA	Ceza Hukuku
4- Prof. Dr. Hasan Nuri YAŐAR	İdare Hukuku
5- Prof. Dr. Hasan Tahsin FENDOĞLU	Anayasa Hukuku
6- Av. Ünsal TOKER	Türkiye Barolar Birliği
7- İsmail KURUL	Devlet Denetleme Kurulu Üyesi
8- Hayrettin KURT	Hazine ve Maliye Bakanlığı Başhukuk
	Müşaviri ve Muhakemat Genel Müdürü
9- Hakan ÖZTATAR	Adalet Bakanlığı

Atama kararının ardından, Kurulun çalışmalarına başlaması beklenmektedir. Siz de kamu kurum ve kuruluşlarına yaptığınız bilgi edinme başvurularına yanıt alamazsanız veya aldığınız yanıtın sorduğunuz sorulara karşılık gelmediğini düşünürseniz aşağıdaki adresten Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna ulaşabilirsiniz:

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Milli Müdafaa Caddesi, No:22, Kızılay/Ankara

⁵ <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/11/20191112-10.pdf>

Bu Proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Tel: 0312 549 52 15 / 0312 549 52 20

Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna yapacağınız talep ve itirazların süresinin onbeş gün olduğunu hatırlatmak isteriz. Ayrıca, yanıt alamadığımız bilgi edinme başvurusunu veya yetersiz olduğunu düşündüğünüz yanıtı talep/itiraz dilekçenize eklemeyi unutmayın!

Aşağıda başvurunuzda kullanabileceğiniz dilekçe şablonunu bulabilirsiniz.

.../.../...

BİLGİ EDİNME DEĞERLENDİRME KURULUNA

(Açıklama – Kamu kurumlarına yapılan ve yanıt alınamayan bilgi edinme başvurusunun konusu, tarihi, varsa yasal dayanağı)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(Talep)

Sonuç olarak, .../.../... tarihinde'na *(Başvuru yaptığınız kurumun adını giriniz)* yaptığım bilgi edinme başvurusunun reddedilmesinin, 4982 sayılı Kanununun 13. maddesi uyarınca itirazım doğrultusunda değerlendirilmesi ve istenen bilgilerin verilmesi konusunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Ad Soyad
İmza

Adres:

Telefon:

EKLER:

1. Bilgi edinme başvurusunun örneği
2. Gelen cevap yazısının örneği